

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา และเข้าพักรักษาตัวเป็นเวลา 4-6 สัปดาห์ ที่สถานพักฟื้นผู้ป่วยมะเร็งของสมาคมต่อต้านโรคมะเร็งแห่งประเทศไทย เริ่มตั้งแต่วันที่ 13 พฤศจิกายน 2530 ถึงวันที่ 24 ธันวาคม 2530 จำนวน 8 คน ผู้วิจัยดำเนินการวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิง ในช่วงการรับรังสีรักษา จำนวนทั้งสิ้น 20 คน โดยใช้แบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิง ในช่วงการรับรังสีรักษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้คะแนนบวก Q_5 S.D. ขึ้นไปของค่าเฉลี่ยของกลุ่ม คือ คะแนนตั้งแต่ 94 ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 10 คน และสมัครใจเข้าร่วมในการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยสุ่มเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจำนวน 8 คน

การออกแบบวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการทดลองแบบวิจัยชนิดกลุ่มเดียวแบบวัดผลก่อนและหลังทดลอง (One - Group Pretest - Post Test Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสัมภาษณ์ข้อเท็จจริง และการสังเกตพฤติกรรมการตอบสนองต่อความวิตกกังวลของสปีลเบอร์เกอร์และคณะ (Spielberger and others , 1976) แบบภาวะ (State-anxiety) และแนวคิดเรื่องความวิตกกังวลของคาร์ล อาร์ รอเจอร์ (Carl R.Rogers 1951) ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์เนื้อหาแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย 2) ด้านอารมณ์ความรู้สึก 3) ด้านความคิด ความจำ และการรับรู้

ลักษณะของเครื่องมือ

1. เครื่องมือนี้เป็นแบบวัดมาตราส่วนแบบประเมินค่า แบบลิคเคิร์ต (The Likert Type Scale)

มี 4 ระดับตั้งแต่ 1 ถึง 4 ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกถึงความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา 3 ด้าน โดยแต่ละด้านประกอบด้วยจำนวนข้อความดังนี้คือ

1.1 ด้านการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จำนวน 9 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก 2 ข้อ และข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ 7 ข้อ

1.2 ด้านอารมณ์ความรู้สึก จำนวน 16 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก 3 ข้อ และข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ 13 ข้อ

1.3 ด้านความคิด ความจำ และการรับรู้จำนวน 15 ข้อ เป็นข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก 2 ข้อ และข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ 13 ข้อ

2. วิธีการตอบ ผู้วิจัยนำผู้ป่วยมาตอบแบบวัดความวิตกกังวลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นรายบุคคลในสถานที่ที่เตรียมไว้ โดยการถาม เริ่มต้นโดยการที่ผู้วิจัยเริ่มสัมพันธ์ภาพกับผู้ป่วย โดยการแนะนำตนเองในฐานะพยาบาล และกำลังศึกษาทางด้านจิตวิทยาการปรึกษา ซึ่งมีความสนใจในความรู้สึกของผู้ป่วยที่ได้รับรังสีรักษา ในขณะที่กำลังป่วย และอยู่ในระหว่างการรักษาโดยรังสี แล้วให้ผู้ผู้ป่วยพิจารณาว่า ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองในระดับมากน้อยเพียงใด ข้อความดังกล่าวไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ผู้วิจัยเป็นผู้ชี้เครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของผู้ป่วย โดยถือเกณฑ์ดังนี้

หมายเลข 1 เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของตนเลย

หมายเลข 2 เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของตนบ้าง หรือบางครั้ง

หมายเลข 3 เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของตนค่อนข้างมาก
หรือบ่อยครั้ง

หมายเลข 4 เมื่อผู้ตอบรู้สึกว่ ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของตนมากที่สุด

ตัวอย่าง ในขณะที่ท่านป่วยด้วยโรคนี และอยู่ในระหว่างการฉายรังสี

ข้อความ	ไม่เลย	มีบ้าง	ค่อนข้างมาก	มากที่สุด
1. ท่านมีอาการคลื่นไส้อาเจียน	1	2	3	4

3. การตรวจให้คะแนน ข้อความในแบบวัดมี 2 ลักษณะ คือ ถ้าผู้ตอบ ตอบตามข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ จะได้คะแนน 1 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 1 ได้คะแนน 2 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 2 ได้คะแนน 3 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 3 และหมายเลข 4 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 4 และถ้าผู้ตอบตอบข้อความที่มีความหมายไปในทางบวก จะได้คะแนน 4 เมื่อผู้ตอบตอบในช่องหมายเลข 1 ได้คะแนน 3 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 2 ได้คะแนน 2 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 3 และได้คะแนน 1 เมื่อผู้ตอบตอบช่องหมายเลข 4
4. การคิดคะแนนรวม โดยการรวมคะแนนทั้ง 40 ข้อ ของผู้ตอบแบบวัดเข้าด้วยกันเป็นคะแนนความวิตกกังวลของผู้ตอบแต่ละคน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. หาเนื้อหาที่เกี่ยวกับความวิตกกังวลโดยการ
 - 1.1 ศึกษาค้นคว้า และรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับความวิตกกังวล ตลอดจนวิธีประเมินความวิตกกังวลจากตำรา วารสาร เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.2 สัมภาษณ์ความรู้สึกจริงจากผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา จำนวน 60 คน และสังเกตพฤติกรรมการตอบสนองต่อความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา
2. สร้างข้อคำถาม (items) โดยให้มีข้อความครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการวัดทั้ง 3 ด้าน โดยใช้แบบประเมินค่า (Rating scale)
3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ด้วยวิธีดังนี้
 - 3.1 นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน คือ ดร.จิน แบรี ผศ.ดร.โสรัช โพธิ์แก้ว ผศ.ดร.สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต และ อ.ประคอง รังคสิริ ตรวจสอบความแม่นยำตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำข้อความนั้นมาปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบสำนวนภาษา กับคณาจารย์ที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ได้จำนวนข้อความทั้งสิ้นหลังการตรวจสอบแก้ไขแล้ว 95 ข้อ

3.2 นำแบบวัดที่ได้ไปทดลองใช้กับผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษาที่สถาบันมะเร็งจำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีทดสอบค่าที่ ($t - test$) เลือกข้อความที่มีอำนาจจำแนกสูง $t = 1.96$ ขึ้นไปที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

3.3 นำข้อความที่คัดเลือกได้ มาคัดเลือกอีกครั้งโดยนำข้อความที่มีค่า t สูงสุดเรียงลำดับมารวมเป็นแบบวัดฉบับใหม่ที่มีจำนวน 40 ข้อ นำไปทดลองใช้กับผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิง ในช่วงการรับรังสีรักษา ที่โรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 30 คน

3.4 หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบวัดทั้งฉบับ ด้วยการวิเคราะห์ความคงที่ภายใน (internal consistency) โดยการใช้สูตรครอนบาค อัลฟา (Cronbach Alpha) ได้ค่าความเชื่อถือได้ของแบบวัดฉบับนี้เท่ากับ .96

ขั้นตอนการวิจัย

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัย และสถานที่ในการวิจัย กับนายกสมาคมต่อต้านโรคมะเร็งแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1909/86 ซอยร่วมพัฒนา ถนนจรัลสนิทวงศ์ ต.บางพลัด อ.บางกอกน้อย จ.กรุงเทพมหานคร

1.2 สุ่มตัวอย่างประชากรที่สมัครใจเข้าร่วมในการวิจัย

1.3 นำแบบวัดความวิตกกังวลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ที่พักอยู่ที่สถานพักฟื้นผู้ป่วยมะเร็งจำนวน 20 คน ในวันที่ 13 พฤศจิกายน 2530 โดยนำผู้ป่วยมะเร็งหญิงในช่วงการรับรังสีรักษา ที่ได้คะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลบวก $0.5 S.D.$ ของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม คือ คะแนนตั้งแต่ 94 ซึ่งมีจำนวน 10 คน มาสุ่มเลือกเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน

2. ระยะทดลอง

2.1 ผู้วิจัยและกลุ่มทดลองเข้าร่วมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในระหว่างวันที่ 27-29 พฤศจิกายน 2530 ที่สถานพักฟื้นผู้ป่วยมะเร็งของสมาคมต่อต้านโรคมะเร็งแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยใช้เวลาในการเข้ากลุ่มต่อเนื่องกันเป็นเวลา 18 ชั่วโมง

2.2 การเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาตามแนวของรอเจอร์ ผู้นำกลุ่มเป็นเพียงผู้อื้ออำนาจ และรักษาทิศทางของกลุ่มให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้มีส่วนร่วมในกลุ่มมากที่สุด เน้นการสร้างสัมพันธภาพเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ใช้เทปบันทึกเสียงตลอดระยะเวลาการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา

การประเมินผล

ผู้วิจัยนำกลุ่มตัวอย่างมาทำแบบวัดความวิตกกังวลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

การสัมภาษณ์ ทำการสัมภาษณ์ความรู้สึกของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิงในช่วงการรับรังสีรักษาในการเข้ากลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา โดยการให้หนังสือที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการปรึกษาที่มีประสบการณ์เท่าเทียมกับผู้วิจัย เป็นผู้สัมภาษณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ของคะแนนจากแบบวัดความวิตกกังวลของผู้ป่วยมะเร็งเพศหญิง ในช่วงการรับรังสีรักษา ครั้งทดสอบก่อนการทดลอง ครั้งทดสอบหลังการทดลอง และมัชฌิมเลขคณิตของคะแนนที่เปลี่ยนแปลงไป (\bar{d})
2. หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่เปลี่ยนแปลงไป ($S.D. \bar{d}$)
3. หาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของคะแนนที่เปลี่ยนแปลงไป $\sigma (\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$
4. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนครั้งทดสอบก่อนการทดลอง (pretest) และครั้งทดสอบหลังการทดลอง (post test) โดยใช้ค่า $t - test$